
COVID-19 a gravidita

Vypracovali:	Doc. MUDr. Karol Dókuš	Verzia/Revízia: 1.0
Odsúhlasil:	Mgr. Janette HRBALOVA	
Platné od:	20.03.2020	Revízia do: priebežná aktualizácia

Kľúčové slová: COVID19, SARS-CoV-2, koronavírus, gravidita

Definícia

Spôsobuje respiračné ochorenie, označené ako COVID-19 (COroNAVirus Disease). Severe Acute Respiratory Syndrome CoronaVirus 2 (skratka SARS-CoV-2), dočasné označenie 2019 novel coronavirus (skratka 2019-nCoV, slovensky tiež nový coronavirus) je nákazlivý druh vírusu z rodu Betacoronavirus. Má zrejme zoonotický pôvod, prenáša sa aj z človeka na človeka.

Klinické symptómy

Matka

Prevažná väčšina žien má iba mierne alebo stredne ťažké príznaky podobné prechladnutiu / chrípke. Kašeľ, horúčka a dýchavičnosť sú ďalšie relevantné príznaky. Závažné príznaky, ako je zápal pľúc a výrazná hypoxia je u pacientov s COVID-19 často popisovaná u starších ľudí, u imunosupresívnych pacientov a u tých, ktorí ju majú s dlhodobými stavmi, ako je cukrovka, rakovina a chronická choroba pľúc. Tieto príznaky sa môžu vyskytnúť aj u tehotných žien, preto by sa mali okamžite identifikovať a liečiť. V súčasnosti bol hlásený jeden prípad ženy s COVID-19, ktorá vyžadovala mechanickú ventiláciu po 30. týždni tehotenstva, s výkonom cisárskeho rezu a následným dobrým zotavením. V rámci všeobecnej populácie sa objavujú dôkazy o tom, že by mohla existovať skupina asymptomatických jednotlivcov alebo ľudí s veľmi slabými príznakmi, ktorí prenášajú vírus, hoci ich výskyt je neznámy.

Plod

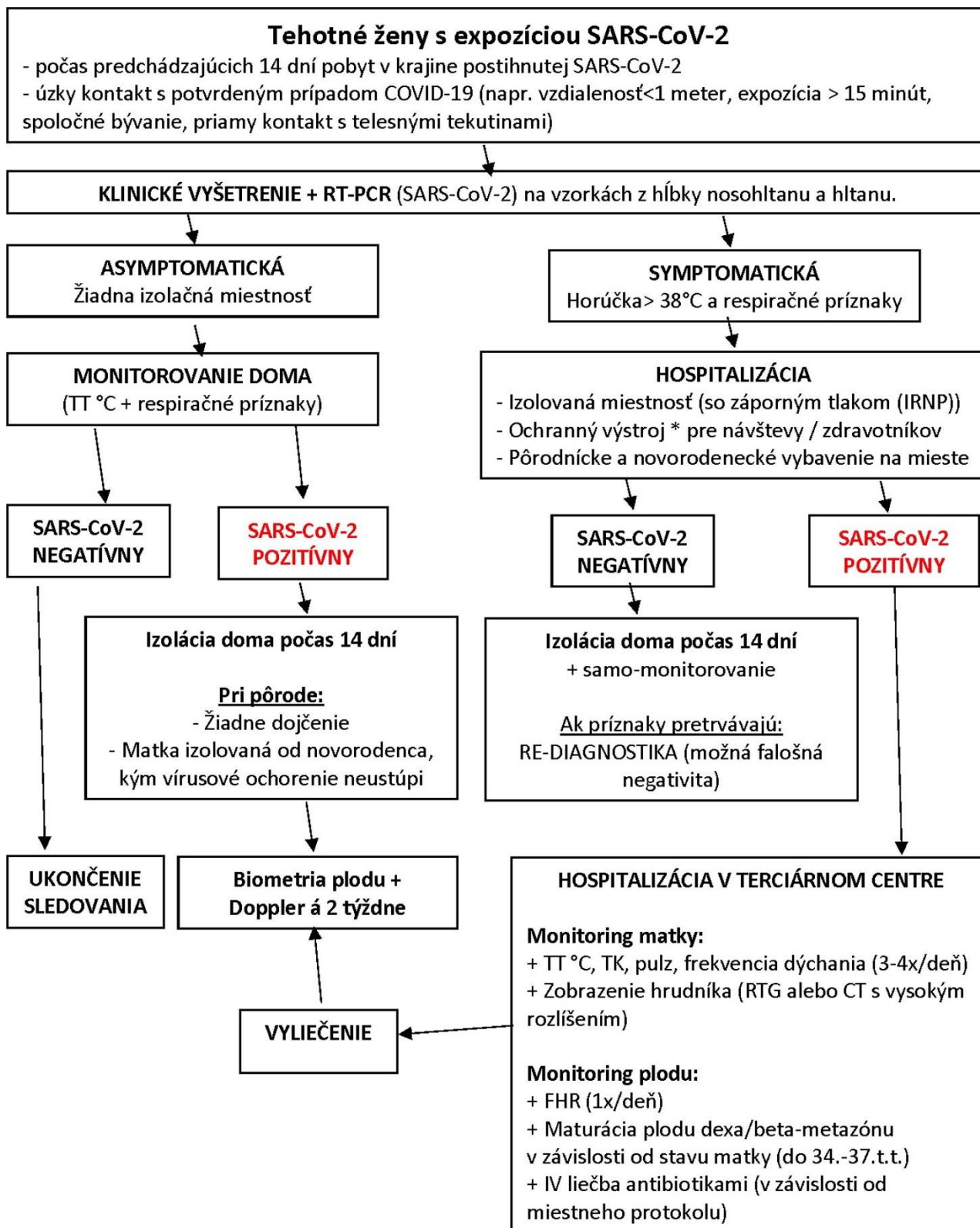
V súčasnosti neexistujú žiadne údaje, ktoré by naznačovali zvýšené riziko potratu alebo straty v skorom tehotenstve na COVID-19. Prípadové správy zo skorých tehotenských štúdií so SARS a MERS nepreukazujú presvedčivý vzťah medzi infekciou a zvýšeným rizikom potratu alebo stratou v druhom trimestri. Pretože neexistuje dôkaz vnútromaternicovej fetálnej infekcie COVID-19, v súčasnosti sa tak považuje za nepravdepodobné, že dôjde k negatívnym účinkom vírusu na vývin plodu. Existujú kazuistiky o predčasnom pôrode u žien s COVID-19, nie je však jasné, či jeho spúšťačom bola samotná infekcia COVID-19.

Popísaný bol zatiaľ iba jeden prípad možného vertikálneho prenosu (prenos z matky na dieťa antenatálne alebo intrapartum). Názor expertov je však taký, že je nepravdepodobné, že by bol plod vystavený vírusu počas tehotenstva. Prípadová séria publikovaná *Chen a kol.* testovala plodovú vodu, pupočníkovú krv, výtery z hrdla novorodenca a vzorky z materského mlieka od matiek infikovaných COVID-19 a všetky vzorky boli negatívne. V publikácii *Chen a kol.* boli vyšetrené tri placenty infikovaných matiek s negatívnym výsledkom. Preto prenos na novorodenca s najväčšou pravdepodobnosťou nastáva až postnatálne. V súčasnosti nie sú dôkazy o prenose cez genitálne tekutiny.

Diagnostika

Diagnostiku vírusu SARS-CoV-2 zabezpečuje Oddelenie infektológie a RÚVZ Banská Bystrica.

Manažment tehotnej a rodičky pri COVID-19



Manažment tehotnej a rodičky pri COVID-19 (pokračovanie)

PRÍJEM NA JIS (Quick SOFA Score)

Viac ako 1 z nasledujúcich kritérií:

- systolický krvný tlak <100 mmHg
- respiračná frekvencia >22
- Glasgow coma score <15

KRITÉRIÁ ZÁVAŽNÉHO ZLYHÁVANIA

(zvážiť pôrod cisárskym rezom)

- SEPTICKÝ ŠOK
- AKÚTNE ORGÁNOVÉ ZLYHANIE
- FETÁLNY DISTRES

PÔROD

- Na pôrodnej sále / IRNP
- Vaginálny pôrod (indukcia pôrodu +/- inštrumentálny pôrod, ak je to možné a nie sú naplnené kritériá závažného zlyhávania)
- Skoré kľemovanie pupočníka
- Skoré ošetrovanie novorodenca
- Monitorovanie novorodenca v IRNP
- SARS-CoV-2 RT-PCR novorodenca
- Žiadne dojčenie
- Matka izolovaná od novorodenca, kým vírusové ochorenie neustúpi

♦OCHRANNÝ VÝSTROJ

- Masky FFP2 alebo N95
- Rukavice
- Plášť/Overall
- Ochrana očí

Legenda: TK: krvný tlak; FHR: srdcová frekvencia plodu; IRNP: izolovaná miestnosť so záporným tlakom; IV: Intravenózne; RR: rýchlosť dýchania; TT °C: Telesná teplota; RT-PCR: Reverzná transkripčná polymerázová reťazová reakcia; t.t. týždeň tehotenstva; RTG: röntgenová snímka

Poznámka: Tehotné s podozrením alebo potvrdením SARS-CoV-2 vyžadujú *multidisciplinárny prístup (infektológ, pôrodník, anesteziológ, neonatológ) !!!*

Literatúra:

1. RCOG. Coronavirus (COVID-19) Infection in Pregnancy. Information for healthcare professionals, Version 1: Published Monday 9 March, 2020.
2. Favre G, Pomar L, Qi X, Nielsen-Saines K, Musso D, Baud D. Guidelines for pregnant women with suspected SARS-CoV-2 infection. Lancet Infect Dis 2020; published online March
3. [http://dx.doi.org/10.1016/S1473-3099\(20\)30157-2](http://dx.doi.org/10.1016/S1473-3099(20)30157-2). - Supplementum